

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามแนวปฏิรูปการศึกษา
 ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชื่อผู้เขียน นางสาวสายพิณ ภูผผล

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตุกานดา ตปนียางกูร ประธานกรรมการ
 รองศาสตราจารย์ ดร. ชูชีพ พุทธิประเสริฐ กรรมการ
 อาจารย์อองอาจ โฆษขุนพันธ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามแนวปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอน อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา และอาจารย์ผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2544 รวม 181 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และใช้วิธีการสังเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง สรุปเป็นความเรียง ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ส่วนตัว พบว่า ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารควรมีปฏิภาณไหวพริบ รับรู้ และเข้าใจความสัมพันธต่าง ๆ ได้ดี มีความมั่นใจ และมีความเป็นตัวของตัวเองสูง ส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารควรมีพฤติกรรมที่จริงใจ น่าเชื่อถือ และแสดงอัธยาศัยไมตรีที่ดีต่อผู้ร่วมงาน และบุคคลอื่น ๆ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารควรมีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีจิตสำนึกใฝ่ดี และด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล

ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ส่วนวิชาชีพ พบว่า ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ผู้บริหารควรมีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการสอนรวมทั้งงานวิชาการต่าง ๆ เป็นอย่างดี สามารถจัดทำและนำหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนได้อย่างแท้จริง

และสนองตอบความต้องการของชุมชน ส่วนด้านทักษะ และความสามารถในการบริหารงาน ผู้บริหารควรมีทักษะในการคิด วิเคราะห์ปัญหา เพื่อการตัดสินใจ อย่างมีวิจารณญาณ มีเหตุผล และมีระบบ

สำหรับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ควรมุ่งหมายในการพัฒนา เพื่อ พัฒนาผู้บริหารให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะในการบริหารงาน สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท และความรับผิดชอบของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่าง และมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน ส่วนเนื้อหาสาระในการพัฒนาควรประกอบด้วยเรื่อง คุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาทีมงาน การพัฒนาบุคลิกภาพ ภาวะผู้นำ การสร้างวิสัยทัศน์ในการบริหารงาน การตัดสินใจ การสร้างมนุษยสัมพันธ์ การวางแผนในการบริหารงาน การประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษา สำหรับกิจกรรมในการพัฒนาควรประกอบด้วย การอบรม การศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา การลงมือปฏิบัติจริง การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอยู่เสมอ ส่วนการประเมินผลการพัฒนา ควรใช้การทดสอบ สัมภาษณ์ สอบถาม การปฏิบัติจริง การสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินผลงาน

Thesis Title	Desirable Characteristic of Administrators According to Educational Reform Guidelines in Primary Schools, Pang Mapha District, Mae Hong Son Province	
Author	Miss Saiphin Phoopol	
M.Ed.	Educational Administration	
Examining Committee	Asst. Prof. Dr. Suganda Tapaneeyangkul	Chairman
	Assoc. Prof. Dr. Choocheep Puthaprasert	Member
	Lect. Ong-Ard Kosashunhanan	Member

Abstract

The objective of this study are to find desired characteristics of the education administrator according to the primary education reform direction in the opinions of teachers in Pang Mapha , Mae Hong Son Province, and to study the development guidelines for the desired characteristics of the primary school administrator according to the primary school administrators and education experts in Pang Mapha , Mae Hong Son Province. Sampled population consists of 181 school administrators, education experts , and instructors within the Office of Pang Mapha District Primary Education , Mae Hong Son Province in 2001. Tools for the study are questionnaire and structured interviews , frequency and percentage analysis , and synthesis from structured interviews. All are summarized into descriptive format.

The results of the study are : in terms of personality qualifications , administrators should be intelligent, independent, confident, and have good understanding of how things are related. As for human relation, administrators should be sincere, trustworthy, and hospitable for colleague and other people. Ethically and morally, the administrators should be honorable and conscientious. As regards to leadership, the administrators should be initiatives and have good visions.

In terms of the knowledge for professional practice, the administrators should possess good knowledge and comprehension for the curriculum, teaching, and other academic works, and should be able to develop and utilize local knowledge into a course to truly benefit the students and supply public needs. As for their skills and their administrative capability, they should have the skills to think, analyze problems for the delivery of rational, sensible and systematic decision.

Guidelines for the desired characteristics of the Pang Mapha primary school administrators in Mae Hong Son, the objectives to develop this are; to equip the administrators with the knowledge, comprehension, and administrative skills to be able to act in their appropriate roles and responsibility ; to develop school administrators for their moral and ethical quality to be the model person ; and to develop their professional conscience. The content in the development comprises ethical and moral guidelines for school administrators, team improvement, characteristics development, leadership skills, visions for administrators, decision making, human relation, planning, education quality assurance and assessment. The activities involved during the development are training, observation trips, workshops, seminars, actual practices, higher education of themselves, and ceaselessly study on their own. The development evaluation should incorporate tests, interviews, questionnaire, actual practice, behavior observation, and evaluation form .